

TÜRKLER YANIYOR MU?

Türk Alman Gençlik Derneği Başkanı Hüseyin Ayvaz ile Röportaj

Şu sıralar parti kapatılmasıydı, türbandı derken yine milletçe aynı yere kilitlendik. Herkes aynı konuları yazıyor, tüm gazeteler aynı başlıkları atıyor. Herkesin yaptığından farklı birşeyler yapmak ise bizim gibi "amatör" yazarlara düşüyor. Çünkü büyük köşe yazarlarımızın şu sıralar daha önemli işleri var !

Almanya'da çıkan yangınlar
Oradaki Türk'lerin bakış açıları
Türk Hükümeti'nin konuya yaklaşımından memnunlar mı?
Alman Hükümeti'nden memnunlar mı?
Oradaki genç Türk'ler bir taşkınlık yapar mı?

Tüm bu soruların cevaplarını ve daha fazlasını Türk Alman Gençlik Derneği Başkanı Hüseyin Ayvaz ile görüştüm.

Mehtap Erel: Hüseyin Bey önce Türk Alman Gençlik Birliği ne zaman kuruldu, merkeziniz nerede onları öğrenebilir miyiz?

Hüseyin Ayvaz: Türk Alman Gençlik Birliği 11.12.1995 tarihinde Frankfurt'ta kuruldu. Merkezimiz Frankfurt'ta.

M.E:Dernek Başkanı olarak bana kuruluş amacınızdan ve çalışmalarınızdan bahsedersiniz?

H.A: Federal Almanya bir göç ülkesi. Göçler, hem göç alan, hem de göç veren ülkelerde önemli değişikliklere yol açar. Örneğin nüfusun %10 una yakın bir bölümünün göç kökenli vatandaşlardan oluştuğu Federal Almanya'da insanlar, kurum ve kuruluşlar artık bu gerçekle birlikte yaşamayı öğrenmek durumundadırlar. Somut örnek vermek gerekirse, okul içi ve okul dışı eğitim programlarınızı, istihdam ve yerleşim politikalarınızı, siyasi eğitim kurumlarınızı vs. bu gerçeği göz önünde bulundurarak oluşturmanız ve uygulamanız gerekir. Bunun tersini yapan her girişim iflas etmek durumunda kalır. Federal Almanya'da özellikle göçün sindirilmesine yönelik çaba ve girişimler sık sık duvara çarpmakta, iflas etmekte; en iyi durumda yeniden gözden geçirilmek zorunda kalmaktadır. Bu duvara çarpmaların ve iflasların başlıca sorumlusu, Almanya'nın bir göç ülkesi olduğunu kabul etmemek için hala direnen görüş ve politikalarıdır. Bizim kuruluş amacımız, yaptığımız çalışmalar, kullandığımız yöntemler ve izlediğimiz siyasetlerle göç toplumlarında, özellikle göç kökenli nüfusun ülkeye uyumunu sağlamak için nelerin nasıl yapılması gerektiğine bıkmadan usanmadan dikkat çekmek ve bu alanlarda olumlu örnekler vermektir. Çalışmamızın odak noktasını gençlik çalışması oluşturduğuna göre, bilim, eğitim, spor, gençlik değişim etkinlikleri gibi donanımlardan yararlanarak, Alman kökenli gençlerle, göç kökenli gençler arasında sağlam köprüler inşa etmek ve göç kökenli gençlerin topluma sağlayabilecekleri katkılara dikkat çekmektir. Almanya'daki göç toplumunun en büyük kesimini Türkiye kökenli göçmenler oluşturduğuna göre, çalışmalarımızın odak grubu elbet te özellikle Almanya'daki Türkiye kökenli göçmen gençlerdir.

Türkiye ile Federal Almanya hükümetleri arasında imzalanmış olan 18 Nisan 1994 tarihli 'Gençliğe Yönelik Siyasetlerde İşbirliği' protokolü, Türkiye ile Almanya arasında gençlik alanında yoğun bir işbirliğini olanaklı kılmaktadır. Bizim çalışmalarımızın bir hedefi de bu protokolü olabildiğince hayata geçirmek, Türkiye'deki gençlerle Almanya'daki gençler ve gençlik organizasyonları arasında sağlam köprüler kurmaktır.

M.E: Hüseyin bey, Almanya'da son zamanlarda özellikle Türklerin yaşadığı bölgelerde çıkan yangın olaylarıyla ilgili görüşünüzü alabilir miyim? Siz bunların kundaklama mı olduğunu düşünüyorsunuz yoksa tesadüf mü?

H.A: Toplumsal bağlamda yaşanan çok az şey bir tesadüfe bağlanabilir. Toplumların yaşadıkları her süreçte bir kaynak; bir sebep sonuç, bir etki tepki mekanizması mevcuttur. Kabul edilmesi, taşınması, savunulması, açıklanması zor olan şeyleri 'münferit olay' veya 'tesadüf' olarak paketlenip kendi toplumuna ve dış dünyaya böyle sunmak, bazı siyasilerin veya siyasal hareketlerin çok kolay başvurdukları bir yöntemdir. 'Tesadüflerden' veya 'münferit olaylardan' bahsettiğiniz zaman, birçok şeyi toplumunuza ve uluslararası platformlara açıklamak veya kabul ettirmek zorunda kalmazsınız. Tıpkı insanlar gibi, siyasal kuruluşlar ve sistemler de bir takım 'zararsız yalanlar' olduğuna kendilerini inandırırılar. Böylelikle çarpıtma, gizleme, sümen altı yapma, unutturma gibi etkinlikleri siyasal çalışma repertuarlarına dahil ederler. İnsanların ve toplumların manipüle edilebileceğini bilen ve manipülasyona başvurmaya eğilimli olan her siyasal sistemin ve siyasal akımın 'kara günlerde' kullanmak üzere oluşturdukları dağarcıkları vardır. Böylesi amaçlarla oluşturulmuş dağarcıkların içerikleri çok benzerdir. Her dağarcıkta 'olmazsa olmazlar' ise, basite indirgeme, zararsız gösterme ve sebep sonuç ilişkisini görünemez hale getirme yöntemleridir.

Her yangının bir 'kundaklama' olduğunu iddia etmek hem zararlı, hem de haksız ve dayanaksız suçlamadır. Kundaklamaları hangi nedenle olursa olsun, delilleri karartarak kendiliğinden çıkmış yangınlar olarak göstermeye çalışmak ise bir suç olduğu kadar da tehlikelidir.

Bir takım ucuz seçim hesaplarıyla televizyonlarda ve gazetelerde boy gösterip göçmen kitleyi hedef alan seviyesiz kampanyalar yürüten bazı siyasetçiler ve siyasal akımlar, ki bunlar kendilerini toplumun 'cesur' ve 'yürekli' sözcüleri olarak lanse etmişlerdi, ardarda çıkan yangınlardan sonra aynı cesareti gösterip, kendi göçmen karşıtı şarlatanlıklarını sorgulayamadılar. Hristiyan Demokrat Birlik ve Hristiyan Sosyal Birlik Partilerine mensup bazı siyasetçilerin faşist partilerin seçmenlerini kazanma kaygısı ile başlatıp yürüttükleri kampanyanın toplumda yarattığı aşırı ısınma, bir yerlerde bazı evlerin kolayca tutuşması olarak karşımıza çıktı. Dikkat çekilmesi gereken bir husus, bu yöntemle her seçim döneminde başvurulduğu gerçeğidir. Biz bu yangınlara fazla şaşırmadık, çünkü özellikle Hessen Eyaleti eski Başbakanı Roland Koch'u yaptığı çirkin seçim kampanyasının olası sonuçları hakkında uyarıtmıştık bile. Bu uyarılarımızı yaparken kendisine Solingen, Rostock, Möln gibi şehirlerde yine böyle politik

şarlatanlıklar sonrasında evlerin kundaklandığını ve göçmenlerin fiili saldırıların hedefi olduklarını hatırlatmış ve benzeri sahneleri tekrar görmek istemediğimizi belirtmiştik.

M.E: Buradaki basına sürekli olarak itfaiyelerdeki sıkıntılar yansıyor. Ya hortumları yırtık oluyor ya suları olmuyor, bizim de bu durumu aklımız almıyor, siz ne düşünüyorsunuz?

H.A: Avrupa'da, toplumsal görevleri yerine getiren kurum ve kuruluşların en iyi eğitime ve donanıma sahip oldukları ülke hiç kuşkusuz Federal Almanyadır. Federal Almanya'da toplumsal eğitim ve toplumsal kurumsallaşma ileri düzeydedir ve birçok ülke tarafından örnek alınmaktadır. Toplumsal görev üstlenmiş kurumların ve kuruluşların en küçük köylerdeki bir acil durum karşısında dahi uygulamaya hazır müdahale program ve planları mevcuttur. Örneğin, itfaiyenin acil bir durumda hangi mahalleye nereden gireceğine, nerelere hortum takıp su alacağına dair A ve B planları mevcuttur. Ancak en muazzam sistemlerde dahi bir hata payı, bir aksaklık ihtimali bulunduğunu ve birçok ufak talihsizliğin ardarda gelerek bir felaket zinciri oluşturabileceğini Titanik'in batması, bir Amerikan uzay mekiğinin atmosferde yanması, veya uçakların düşmesi, bilgisayar programlarının çökmesi gibi durumlardan biliyoruz. İtfaiye ile ilgili yaşandığı iddia edilen sorun sadece Ludwigshafen şehrinde söz konusu olmuştur. Bu konuda takip edebildiğim kadarıyla Türk medyasının bazı genellemelerde ve dayanaksız suçlamalarda bulunduğunu söyleyebilirim. Bu olaylarla ilgili olarak Alman medyası ile Türk medyası arasında belli bir dönem restleşmeye kadar uzanan bir zıtlık olduğunu söylemek mümkün. Alman medyası susma, gizleme, haber atlama yöntemlerini uygularken kimi Türk medyası mensubu da 'Ateş olmayan yerden duman çıkmaz' düşüncesiyle fazlaca hassas davrandı ve genel bir töhmet altında bırakma eğilimine yöneldi.

M.E: Alman Hükümetinin konuya yaklaşımını yeterli buluyor musunuz?

H.A: Kesinlikle hayır. Bu konuda bazı kurumların özellikle iç huzursuzluk ve uluslararası imaj kaybı kaygılarıyla bilgi yollarını bilerek tıkamaya çalıştıklarını söyleyebilirim. Hatta bir adım daha ileri giderek, bu yönde medyaya da bir telkinde bulunulduğu yolunda yoğun şüpheler oluştuğunu söyleyebilirim. Türk medyasında çıkan birçok kundaklama ve saldırı Almanya'da haber yapılmadı. Sebebi, Almanya içinde olası bir infialli engellemek ve uluslararası platformlarda da zor durumlara düşmekten kaçınmaktır. Bu arada her fırsatta basın özgürlüğünün ve bilgi edinme özgürlüğünün temel haklar arasında sayıldığı bir ülkede medyanın nasıl bu hale gelebildiğini ben anlamakta güçlük çekiyorum. Alman hükümeti bu konuda sadece yapmaması gereken birşeyi yapmakla kalmadı, aynı zamanda yapması gereken birçok şeyi de yapmadı. Bu olaylar münferit ve şahsi olaylar olarak kamu oyuna sunulunca haliyle aşırı sağcı eylemciler yeterince kovuşturulmadı, yakalananlar toplumdan saklandı, delillerin karartılmasının ardına düşülmedi. Bence en vahimi de, şiddet eğilimli aşırı sağcı, faşist örgütlerin ve onların eylemcilerinin toplumsal bir hareketle üzerine gidilmesi, onlarla gerektiği şekilde mücadele edilmesi ve onların sindirilmesi mümkün olmadı. Burada yaşayan göçmenler Alman kurumlarına ve kuruluşlarına; özellikle de adalet sistemine genel olarak büyük güven duyarlar. Ben bu güven ilişkisinin de yara aldığını düşünenlerdenim.

M.E: Peki Türk Hükümeti'nin konuya yeterince sahip çıktığını düşünüyor musunuz?

H.A: Kesinlikle hayır. Almanya'da yaşayan göçmenler arasındaki yaygın kanı, Türkiye hükümetlerinin burada yaşayan göçmenleri döviz kaynağı olarak gördüğü ve göçmenleri yakından ilgilendiren bir çok soru ve sorunun Türkiye hükümetleri tarafından Alman hükümetlerine havale edildiği yolunda. Bu sadece hükümet için değil, Türkiye'de yaşayıp ta Avrupa'da bir yakın tanıdığı olmayan herkesin genel tavrı gibi. Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli göçmenler Türkiye'deki akrabaları tarafından dahi 'almancı' muamelesi görmüyorlar mı? Bu hem hükümetlerin, hem de insanların göçmenlere karşı davranışlarına tamamıyla yansımakta. Aynı Alman kurum ve kuruluşları gibi Türk kurum ve kuruluşları burda yaşayan göçmenlere karşı faydacı bir tavır içindeler. 'Göçmenler için ne yapabiliriz?' diye değil, 'Göçmenlerden daha başka nasıl yararlanırsınız' diye düşünmekte ve davranmaktalar. Bu nedenle Türk hükümetinin bu seferki tavrı da etkisiz ve güdük kaldı. Türkiye'nin başbakanı Ludwigshafen'daki yangın yeri ziyaretini kendi politik şovuna çevirdi. Yine hiç bir sonucu olmayan sözler verildi ve Almanya gezisinden sonra herşey unutuldu.

M.E: Şu anda Almanya'da yaşayan Türkler kendilerini güvende hissediyorlar mı? Hava nasıl bu anlamda?

H.A: Genel bir korku havası olduğunu söylemek mümkün değilse de, göçmenlerin çok büyük bir bölümünün, Almanya'nın her yerinde ve her an kendisinin bir saldırıya maruz kalabileceği yönünde düşündüğünü söylemek mümkün. Özellikle Almanya'nın doğusundaki 'göçmenlerden arınmış' bölgeler var ki, buralara mecbur kalmadan; kendi arzusu ile gidecek ve oralarda yaşamaya hazır göçmen çok azdır. Değinilmesi gereken konulardan biri de, göçmen kurum ve kuruluşlarının çok zayıf ve dağınık oldukları ve toplumsal refleks oluşturabilme yeteneğinden çok uzak oldukları gerçeğidir. Göçmenlerin 'her koyunun kendi bacağında asılacağı' inancına fazlaca meyil ettikleri ve 'apolitik' bir yaşam biçimine rağbet gösterdikleri yönündeki şahsi kanımı söylemeden de geçemeyeceğim. Almanya'da yayın yapan Türk medyası aynı Türkiye'deki gibi bir 'magazinciler, diziciler ve çekilişçiler toplumu' oluşturmaya yönelik; her türlü eğitim ögesinden yoksun, reytingci-ticari bir yayın politikası izlemekte. Bu da, göçmenlerin ortak bilinç ve ortak hafıza oluşturmalarına büyük darbe vermektedir.

M.E: Peki Almanlar ile Türkler arasında bir gerginlik, gençler arasında çatışmalar çıkma ihtimali ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Bu tip sıkıntılara engel olmak için çalışmalarınız var mı?

H.A: Şimdilik böyle bir tehlike görmüyorum. Ama deneyimlerimizden biliyoruz ki, adaletsizliğe uğrayan ya da uğradığını düşünen, dışlanan, toplumun içine, ortasına dahil edilmeyen gruplar, her zaman şiddete yönelme riski taşırlar. Böylesi patlamaların bir kıvılcım, bir provokasyon sonucu aniden ve kendiliğinden olmayacağına dair hiç bir garantimiz yok. İşte bizim yaptığımız çalışmalar, düşmanlığın üzerine dostlukla, cahilliğin üzerine bilgiyle, yalnızlaşmanın ve dışlanmanın üzerine kucaklayıcı, kabullenici ve değer verici önlem ve yöntemlerle gitmeyi hedefleyen çalışmalar. Bu nedenle göçmen gençlerden böylesine itibar ve katılım gelmekte. Çalışmalarımız çok yönlü. Serbest zaman değerlendirme, okul içi eğitime destek, okul dışı ve siyasal eğitim, spor, tanıtım ve doğrudan etkileşim içeren çalışmalarımız, gençlerin birbirilerini tanıyıp birbirlerine yaklaşarak yabancı düşmanlığını, aşırı sağcı-faşizan akımları, toplumsal dışlamayı birlikte göğüslemelerini sağlamaya yönelik. Elbet te, burada yaşayan göçmen kökenli kitlenin bu topluma daha iyi uyum sağlamalarına yönelik çalışmalarımız da yine düşmanlıkların panzehiri.

M.E: Tam yeni jenerasyon asimile oluyor, oradaki genç Türkler kendilerinden iki jenerasyon önce giden kuşak gibi değil derken bu yaşananlar yeniden kutuplaşmalara sebep olur mu?

H.A: Asimilasyon uyum değildir. Asimilasyona uğramış kişiler ve topluluklar yeni dahil oldukları toplumlara da eski toplumlarına da pamuk ipliğiyle bağlıdırlar. Bizim arzuladığımız şey, her iki topluma da sıkı bağları olan, her iki toplumun da tam ortasında yaşayan, iki dilde ve iki kültürde yaşamayı bir zenginlik olarak kavrayan, kendi taşıdığı potansiyele güvenen bir bilincin oluşup yaygınlaşmasıdır.

Kutuplaşmalar özellikle seçim dönemlerinde belirginleşiyor, çünkü bazı siyasiler, göçmenleri politik malzeme olarak hayasızca istismar etme yoluna gidiyorlar. Son Hessen Eyalet Parlamentosu seçimleri bize göre bir umut ışığı taşıyordu. Çünkü aşırı sağcı parolalar yoluyla prim yapmaya çalışan bir siyasetçi ilk kez sandıkta cezalandırıldı ve Hessen Eyaleti seçmeni, göçmen düşmanlığı yapan politikacılara prim vermedi. Bizler, bu sonuçları, bu yöndeki çalışmalarımızı daha da hız vererek sürdürmemiz gerektiğinin kanıtı olarak algılıyoruz.

M.E: Çok teşekkür ediyoruz bize zaman ayırdığınız için.

H.A: Ben Teşekkür ederim.